

शैक्षणिक विभाग

गणेशखिंड, पुणे-४११ ००७

दूरध्वनी क्र. : ०२०-२५६०१२५७/५८/५९

ई-मेल : boards@pun.unipune.ac.in

संकेतस्थळ : www.unipune.ac.in

संदर्भ क्र : CBS/140

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

Savitribai Phule Pune University
(Formerly University of Pune)

Academic Section

Ganeshkhind, Pune - 411 007

Phone : 020-25601257/58/59

E-mail : boards@pun.unipune.ac.in

Website : www.unipune.ac.in

दिनांक : 17/02/2020

परिपत्रक क्र. ५२ / २०२०

विषय: विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखेंतर्गत बी.एस्सी./एम.एस्सी. विषयांच्या अभ्यासक्रमाच्या समकक्षतेबाबत (Equivalence) ...

विद्यापीठ अधिकार मंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार सर्व संबंधितांस या परिपत्रकाद्वारे कळविण्यात येते की, विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखेंतर्गत खालील विषयांच्या २००८ पॅटर्नच्या विद्यार्थ्यांना २०१९ पॅटर्ननुसार समकक्षता (Equivalence) देण्यात येत आहे.

1. T.Y.B.Sc. (Statistics)
2. M.Sc. (Part-I) Microbiology

सदर समकक्षता (Equivalence) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या www.unipune.ac.in या संकेत स्थळावर Syllabi या शीर्षकाखाली उपलब्ध आहे.

मा. प्राचार्य, संबंधित विज्ञान महाविद्यालये यांना विनंती की, सदर परिपत्रकाचा आशय सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावा.

उपकुलसचिव

(शैक्षणिक विभाग)

प्रत माहीतीसाठी व पुढील योग्य त्या कार्यवाहीसाठी:-

- १) मा. अधिष्ठाता, विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखा
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ
- ३) मा. प्राचार्य, संबंधित सर्व विज्ञान महाविद्यालये
- ४) मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक प्रवेश विभाग
- ५) मा. उपकुलसचिव, नियोजन व विकास विभाग
- ६) मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक पात्रता विभाग
- ७) मा. उपकुलसचिव, सभा व दफ्तर विभाग
- ८) सहाय्यक कुलसचिव, परीक्षा समन्वय कक्ष
- ९) सहाय्यक कुलसचिव, परीक्षा-एस. अँड टी. विभाग
- १०) सहाय्यक कुलसचिव, गोपनीय कक्ष
- ११) वरिष्ठ कायदा अधिकारी
- १२) मा. संचालक, आंतरराष्ट्रीय केंद्र
- १३) जनसंपर्क अधिकारी
- १४) कक्षाधिकारी (बहिःस्थ)
- १५) मा. अधिकारी, सिस्टीम अॅनालिस्ट डेटा प्रोसेसिंग युनिट
- १६) सहाय्यक कुलसचिव, मा. प्र-कुलगुरू कार्यालय
- १७) प्रमुख, विद्यापीठ उपकेंद्र : अहमदनगर, नाशिक.

संदर्भ : वि.प.क्र. ब १० पीए/१०/१९, दि. २३ जानेवारी, २०२०

उपकुलसचिव
(शैक्षणिक प्रवेश विभाग)

शैक्षणिक विभाग

गणेशखिंड, पुणे-४११ ००७

दूरध्वनी क्र. : ०२०-२५६०१२५७/५८/५९

ई-मेल : boards@pun.unipune.ac.in

संकेतस्थळ : www.unipune.ac.in

संदर्भ क्र. : सीबीसीएम/३०३

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

Savitribai Phule Pune University
(Formerly University of Pune)

Academic Section

Ganeshkhind, Pune - 411 007

Phone : 020-25601257/58/59

E-mail : boards@pun.unipune.ac.in

Website : www.unipune.ac.in

दिनांक : १५ जून, २०२०

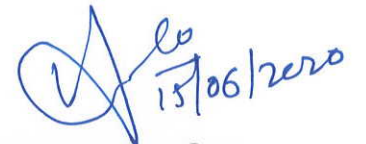
परिपत्रक क्र. १२२ / २०२०

विषय : वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखेंतर्गत वाणिज्य विषयातील B.Com. (Regular, CBCS - 2019 पॅटर्न) द्वितीय वर्षाचा सुधारित अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून लागू करण्याबाबत...

विद्यापीठ अधिकार मंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार सर्व संबंधितांस कळविण्यात येते की, वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखेंतर्गत वाणिज्य विषयातील B.Com. (Regular, CBCS - 2019 पॅटर्न) पदवीच्या द्वितीय वर्षाचा (सत्र ३ व ४) सुधारित अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून लागू करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

सदर सुधारित अभ्यासक्रम विद्यापीठाच्या www.unipune.ac.in या संकेतस्थळावर Syllabi > Revised syllabus from the Academic Year 2020 > Faculty - Commerce या शीर्षकाखाली उपलब्ध करण्यात आला आहे.

मा. प्राचार्य, विद्यापीठाशी संलग्नित सर्व महाविद्यालये, यांना विनंती की, सदर परिपत्रकाचा आशय सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावा.

15/06/2020

सहायक कुलसचिव
(शैक्षणिक विभाग)

प्रत माहितीसाठी व पुढील कार्यवाहीसाठी :

१. मा. अधिष्ठाता, वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखा
२. मा. प्राचार्य, सर्व संलग्न महाविद्यालये
३. मा. विभागप्रमुख, वाणिज्य विभाग
४. मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ
५. मा. संचालक, स्पर्धा परीक्षा केंद्र
६. मा. संचालक, परदेशी विद्यार्थी केंद्र
७. मा. प्रमुख, विद्यापीठ उपकेंद्र : अहमदनगर, नाशिक
८. मा. उपकुलसचिव, परीक्षा (१ व २)
९. मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक प्रवेश विभाग
१०. मा. उपकुलसचिव, नियोजन व विकास विभाग
११. मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक पात्रता,
१२. मा. उपकुलसचिव, सभा, दफ्तर व निवडणूक विभाग
१३. मा. उपकुलसचिव, जनसंपर्क कार्यालय
१४. मा. उपकुलसचिव, कायदा व तक्रार निवारण विभाग
१५. सहायक कुलसचिव, परीक्षा समन्वय
१६. सहायक कुलसचिव, परीक्षा — एस. अॅण्ड टी. विभाग
१७. सहायक कुलसचिव, परीक्षा — गोपनीय विभाग
१८. सहायक कुलसचिव, संलग्नता विभाग
१९. पध्दती विश्लेषक, व्यवस्थापन व माहिती विभाग
२०. कक्षाधिकारी, बहिस्थ विभाग

◆ मा. विद्यापरिषद ठराव क्रमांक —:

वि.प.क्र. ब २७ पीए/२७/२०२०, दि. २३ मे, २०२०

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

Academic Section

Ganeshkhind, Pune - 411 007

Phone : 020-25601257/58/59

E-mail : boards@pun.unipune.ac.in

Website : www.unipune.ac.in

शैक्षणिक विभाग

गणेशखिंड, पुणे-४११ ००७

दूरध्वनी क्र. : ०२०-२५६०१२५७/५८/५९

ई-मेल : boards@pun.unipune.ac.in

संकेतस्थळ : www.unipune.ac.in

Savitribai Phule Pune University
(Formerly University of Pune)

संदर्भ क्र : सीबीसीएम/३०४

दिनांक : १५ जून, २०२०

परिपत्रक क्र. १२३ / २०२०

विषय : वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखेंतर्गत वाणिज्य विषयातील M.Com. (Regular, CBCS - 2019 पॅटर्न) द्वितीय वर्षाचा (सत्र ३ व ४) सुधारित अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून लागू करण्याबाबत...

विद्यापीठ अधिकार मंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार सर्व संबंधितांस कळविण्यात येते की, वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखेंतर्गत वाणिज्य विषयातील M.Com. (Regular, CBCS - 2019 पॅटर्न) पदव्युत्तर पदवीच्या द्वितीय वर्षाचा (सत्र ३ व ४) सुधारित अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून लागू करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

सदर सुधारित अभ्यासक्रम विद्यापीठाच्या www.unipune.ac.in या संकेतस्थळावर Syllabi > Revised syllabus from the Academic Year 2020 > Faculty - Commerce या शीर्षकाखाली उपलब्ध करण्यात आला आहे.

मा. प्राचार्य, विद्यापीठाशी संलग्नित सर्व महाविद्यालये, यांना विनंती की, सदर परिपत्रकाचा आशय सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावा.

15/06/2020

सहायक कुलसचिव
(शैक्षणिक विभाग)

प्रत माहितीसाठी व पुढील कार्यवाहीसाठी :

१. मा. अधिष्ठाता, वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखा
२. मा. प्राचार्य, सर्व संलग्न महाविद्यालये
३. मा. विभागप्रमुख, वाणिज्य विभाग
४. मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ
५. मा. संचालक, स्पर्धा परीक्षा केंद्र
६. मा. संचालक, परदेशी विद्यार्थी केंद्र
७. मा. प्रमुख, विद्यापीठ उपकेंद्र : अहमदनगर, नाशिक
८. मा. उपकुलसचिव, परीक्षा (१ व २)
९. मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक प्रवेश विभाग
१०. मा. उपकुलसचिव, नियोजन व विकास विभाग
११. मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक पात्रता,
१२. मा. उपकुलसचिव, सभा, दफ्तर व निवडणूक विभाग
१३. मा. उपकुलसचिव, जनसंपर्क कार्यालय
१४. मा. उपकुलसचिव, कायदा व तक्रार निवारण विभाग
१५. सहायक कुलसचिव, परीक्षा समन्वय
१६. सहायक कुलसचिव, परीक्षा — एस. अॅण्ड टी. विभाग
१७. सहायक कुलसचिव, परीक्षा — गोपनीय विभाग
१८. सहायक कुलसचिव, संलग्नता विभाग
१९. पध्दती विश्लेषक, व्यवस्थापन व माहिती विभाग
२०. कक्षाधिकारी, बहिस्थ विभाग

◆ मा. विद्यापरिषद ठराव क्रमांक —:

वि.प.क्र. ब २८ पीए/२८/२०२०, दि. २३ मे, २०२०

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

Academic Section

Ganeshkhind, Pune - 411 007

Phone : 020-25601257/58/59

E-mail : boards@pun.unipune.ac.in

Website : www.unipune.ac.in

शैक्षणिक विभाग

गणेशखिंड, पुणे-४११ ००७

दूरध्वनी क्र. : ०२०-२५६०१२५७/५८/५९

ई-मेल : boards@pun.unipune.ac.in

संकेतस्थळ : www.unipune.ac.in

Savitribai Phule Pune University
(Formerly University of Pune)

संदर्भ क्र : सीबीसीएम/३०४

दिनांक : १५ जून, २०२०

परिपत्रक क्र. १२३ / २०२०

विषय : वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखेंतर्गत वाणिज्य विषयातील M.Com. (Regular, CBCS - 2019 पॅटर्न) द्वितीय वर्षाचा (सत्र ३ व ४) सुधारित अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून लागू करण्याबाबत...

विद्यापीठ अधिकार मंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार सर्व संबंधितांस कळविण्यात येते की, वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखेंतर्गत वाणिज्य विषयातील M.Com. (Regular, CBCS - 2019 पॅटर्न) पदव्युत्तर पदवीच्या द्वितीय वर्षाचा (सत्र ३ व ४) सुधारित अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून लागू करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

सदर सुधारित अभ्यासक्रम विद्यापीठाच्या www.unipune.ac.in या संकेतस्थळावर Syllabi > Revised syllabus from the Academic Year 2020 > Faculty - Commerce या शीर्षकाखाली उपलब्ध करण्यात आला आहे.

मा. प्राचार्य, विद्यापीठाशी संलग्नित सर्व महाविद्यालये, यांना विनंती की, सदर परिपत्रकाचा आशय सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावा.

15/06/2020

सहायक कुलसचिव
(शैक्षणिक विभाग)

प्रत माहितीसाठी व पुढील कार्यवाहीसाठी :

१. मा. अधिष्ठाता, वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखा
२. मा. प्राचार्य, सर्व संलग्न महाविद्यालये
३. मा. विभागप्रमुख, वाणिज्य विभाग
४. मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ
५. मा. संचालक, स्पर्धा परीक्षा केंद्र
६. मा. संचालक, परदेशी विद्यार्थी केंद्र
७. मा. प्रमुख, विद्यापीठ उपकेंद्र : अहमदनगर, नाशिक
८. मा. उपकुलसचिव, परीक्षा (१ व २)
९. मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक प्रवेश विभाग
१०. मा. उपकुलसचिव, नियोजन व विकास विभाग
११. मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक पात्रता,
१२. मा. उपकुलसचिव, सभा, दफ्तर व निवडणूक विभाग
१३. मा. उपकुलसचिव, जनसंपर्क कार्यालय
१४. मा. उपकुलसचिव, कायदा व तक्रार निवारण विभाग
१५. सहायक कुलसचिव, परीक्षा समन्वय
१६. सहायक कुलसचिव, परीक्षा — एस. अॅण्ड टी. विभाग
१७. सहायक कुलसचिव, परीक्षा — गोपनीय विभाग
१८. सहायक कुलसचिव, संलग्नता विभाग
१९. पध्दती विश्लेषक, व्यवस्थापन व माहिती विभाग
२०. कक्षाधिकारी, बहिस्थ विभाग

◆ मा. विद्यापरिषद ठराव क्रमांक —:

वि.प.क्र. ब २८ पीए/२८/२०२०, दि. २३ मे, २०२०

शैक्षणिक विभाग

गणेशखिंड, पुणे-४११ ००७

दूरध्वनी क्र. : ०२०-२५६०१२५७/५८/५९

ई-मेल : boards@pun.unipune.ac.in

संकेतस्थळ : www.unipune.ac.in

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

Savitribai Phule Pune University
(Formerly University of Pune)

Academic Section

Ganeshkhind, Pune - 411 007

Phone : 020-25601257/58/59

E-mail : boards@pun.unipune.ac.in

Website : www.unipune.ac.in

संदर्भ क्र : सीबीसीएम/30६

दिनांक : १५ जून, २०२०

परिपत्रक क्र. १२५ / २०२०

विषय : वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखेंतर्गत वाणिज्य विषयातील B.B.A. (CBCS - 2019 पॅटर्न) द्वितीय वर्षाचा सुधारित अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून लागू करण्याबाबत.....

विद्यापीठ अधिकार मंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार सर्व संबंधितांस कळविण्यात येते की, वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखेंतर्गत वाणिज्य विषयातील B.B.A. (CBCS - 2019 पॅटर्न) पदवीच्या द्वितीय वर्षाचा (सत्र ३ व ४) सुधारित अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून लागू करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

सदर सुधारित अभ्यासक्रम विद्यापीठाच्या www.unipune.ac.in या संकेतस्थळावर Syllabi > Revised syllabus from the Academic Year 2020 > Faculty - Commerce या शीर्षकाखाली उपलब्ध करण्यात आला आहे.

मा. प्राचार्य, विद्यापीठाशी संलग्नित सर्व महाविद्यालये, यांना विनंती की, सदर परिपत्रकाचा आशय सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावा.

15/06/2020

सहायक कुलसचिव
(शैक्षणिक विभाग)

प्रत माहितीसाठी व पुढील कार्यवाहीसाठी :

१. मा. अधिष्ठाता, वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखा
२. मा. प्राचार्य, सर्व संलग्न महाविद्यालये
३. मा. विभागप्रमुख, वाणिज्य विभाग
४. मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ
५. मा. संचालक, स्पर्धा परीक्षा केंद्र
६. मा. संचालक, परदेशी विद्यार्थी केंद्र
७. मा. प्रमुख, विद्यापीठ उपकेंद्र : अहमदनगर, नाशिक
८. मा. उपकुलसचिव, परीक्षा (१ व २)
९. मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक प्रवेश विभाग
१०. मा. उपकुलसचिव, नियोजन व विकास विभाग
११. मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक पात्रता,
१२. मा. उपकुलसचिव, सभा, दफ्तर व निवडणूक विभाग
१३. मा. उपकुलसचिव, जनसंपर्क कार्यालय
१४. मा. उपकुलसचिव, कायदा व तक्रार निवारण विभाग
१५. सहायक कुलसचिव, परीक्षा समन्वय
१६. सहायक कुलसचिव, परीक्षा — एस. अँड टी. विभाग
१७. सहायक कुलसचिव, परीक्षा — गोपनीय विभाग
१८. सहायक कुलसचिव, संलग्नता विभाग
१९. पध्दती विश्लेषक, व्यवस्थापन व माहिती विभाग
२०. कक्षाधिकारी, बहिस्थ विभाग

◆ मा. विद्यापरिषद ठराव क्रमांक —:

वि.प.क्र. ब ३० पीए/३०/२०२०, दि. २३ मे, २०२०

शैक्षणिक विभाग

गणेशखिंड, पुणे-४११ ००७

दूरध्वनी क्र. : ०२०-२५६०१२५७/५८/५९

ई-मेल : boards@pun.unipune.ac.in

संकेतस्थळ : www.unipune.ac.in

संदर्भ क्र : सीबीसीएम/३०७

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

Savitribai Phule Pune University
(Formerly University of Pune)

Academic Section

Ganeshkhind, Pune - 411 007

Phone : 020-25601257/58/59

E-mail : boards@pun.unipune.ac.in

Website : www.unipune.ac.in

दिनांक : १५ जून, २०२०

परिपत्रक क्र. १२६ / २०२०

विषय : वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखेंतर्गत वाणिज्य विषयातील B.B.A. (CA) (CBCS - 2019 पॅटर्न) द्वितीय वर्षाचा सुधारित अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून लागू करण्याबाबत...

विद्यापीठ अधिकार मंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार सर्व संबंधितांस कळविण्यात येते की, वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखेंतर्गत वाणिज्य विषयातील B.B.A. (CA) (CBCS - 2019 पॅटर्न) पदवीचा द्वितीय वर्षाचा (सत्र ३ व ४) सुधारित अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून लागू करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

सदर सुधारित अभ्यासक्रम विद्यापीठाच्या www.unipune.ac.in या संकेतस्थळावर Syllabi > Revised syllabus from the Academic Year 2020 > Faculty - Commerce या शीर्षकाखाली उपलब्ध करण्यात आला आहे.

मा. प्राचार्य, विद्यापीठाशी संलग्नित सर्व महाविद्यालये, यांना विनंती की, सदर परिपत्रकाचा आशय सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावा.

सहायक कुलसचिव
(शैक्षणिक विभाग)

प्रत माहितीसाठी व पुढील कार्यवाहीसाठी :

१. मा. अधिष्ठाता, वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखा
२. मा. प्राचार्य, सर्व संलग्न महाविद्यालये
३. मा. विभागप्रमुख, वाणिज्य विभाग
४. मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ
५. मा. संचालक, स्पर्धा परीक्षा केंद्र
६. मा. संचालक, परदेशी विद्यार्थी केंद्र
७. मा. प्रमुख, विद्यापीठ उपकेंद्र : अहमदनगर, नाशिक
८. मा. उपकुलसचिव, परीक्षा (१ व २)
९. मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक प्रवेश विभाग
१०. मा. उपकुलसचिव, नियोजन व विकास विभाग
११. मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक पात्रता,
१२. मा. उपकुलसचिव, सभा, दफ्तर व निवडणूक विभाग
१३. मा. उपकुलसचिव, जनसंपर्क कार्यालय
१४. मा. उपकुलसचिव, कायदा व तक्रार निवारण विभाग
१५. सहायक कुलसचिव, परीक्षा समन्वय
१६. सहायक कुलसचिव, परीक्षा — एस. अँड टी. विभाग
१७. सहायक कुलसचिव, परीक्षा — गोपनीय विभाग
१८. सहायक कुलसचिव, संलग्नता विभाग
१९. पध्दती विश्लेषक, व्यवस्थापन व माहिती विभाग
२०. कक्षाधिकारी, बहिस्थ विभाग

◆ मा. विद्यापरिषद ठराव क्रमांक —:

वि.प.क्र. ब ३१ पीए/३१/२०२०, दि. २३ मे, २०२०

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

दूरध्वनी क्रमांक :

०२०-२५६९१२३३

२५६०१२५८

२५६०१२५९

शैक्षणिक विभाग

गणेशखिंड, पुणे-४११ ००७

वेबसाइट : www.unipune.ac.in

ई-मेल : boards@pun.unipune.ac.in

संदर्भ क्र. : सीबीएच / 30e

दिनांक : १७/६/२०२०

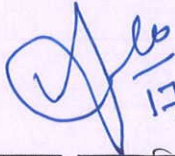
परिपत्रक क्र. १२e/२०२०

विषय:- सर्व विद्याशाखांमधील पदवी अभ्यासक्रमाच्या प्रथम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांसाठी लोकशाही, निवडणूक व सुशासन हा 2 Credits चा अभ्यासक्रम अनिवार्य करण्यास शैक्षणिक वर्ष २०२०-२०२१ पासून मान्यता देणेबाबत.

विद्यापीठ अधिकार मंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार कळविण्यात येते की, सर्व विद्याशाखांमधील पदवी अभ्यासक्रमाच्या प्रथम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांसाठी लोकशाही, निवडणूक व सुशासन हा 2 Credits चा अभ्यासक्रम अनिवार्य करण्यास व त्याच्या अभ्यासक्रमास शैक्षणिक वर्ष २०२०-२०२१ पासून मान्यता देण्यात येत आहे.

सदर अभ्यासक्रम सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या www.unipune.ac.in या संकेतस्थळावर Syllabi या शीर्षकाखाली उपलब्ध करण्यात आला आहे, याची सर्व संबंधितांनी नोंद घ्यावी.

मा. प्राचार्य, सर्व संलग्न महाविद्यालये यांना विनंती की, सदर परिपत्रकाचा आशय सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावा.

17/03/2020

सहायक कुलसचिव
(शैक्षणिक विभाग)

प्रत माहितीसाठी व पुढील योग्य त्या कार्यवाहीसाठी:—

१. मा. अधिष्ठाता, सर्व विद्याशाखा
२. मा. प्राचार्य, सर्व संलग्न महाविद्यालये
३. मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
४. मा. संचालक, स्पर्धा परीक्षा केंद्र
५. मा. संचालक, (आंतरराष्ट्रीय केंद्र)
६. मा. प्रमुख, विद्यापीठ उपकेंद्र :अहमदनगर, नाशिक.
७. मा. उपकुलसचिव, परीक्षा (१,२)
८. सिस्टीम अॅनालिस्ट डेटा प्रोग्रेसिंग युनिट
९. मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक प्रवेश विभाग
१०. मा. उपकुलसचिव, नियोजन व विकास विभाग
११. मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक पात्रता विभाग
१२. मा. उपकुलसचिव (सभा व दफ्तर विभाग)
१३. मा. उपकुलसचिव (परीक्षा—एस.अॅण्ड टी.विभाग)
१४. मा. उपकुलसचिव, (कायदा व तक्रार निवारण विभाग)
१५. मा. उपकुलसचिव, जनसंपर्क अधिकारी
१६. सहायक कुलसचिव (परीक्षा समन्वय विभाग)
१७. सहायक कुलसचिव (गोपनीय कक्ष)
१८. सहायक कुलसचिव (संलग्नता कक्ष)
१९. सहायक कुलसचिव (प्र—कुलगुरु कार्यालय)
२०. कक्षाधिकारी (बहिःस्थ विभाग)

विद्यापरिषद ठराव क्र. — ब ३२ पीए/३२/२०२० दि. २३ जानेवारी, २०२०

१७/०३/२०२०
मनीषकुमार कापूर
(गान्धी कक्षाधिकारी)

शैक्षणिक विभाग

गणेशखिंड, पुणे-४११ ००७

दूरध्वनी क्र. : ०२०-२५६०१२५७/५८/५९

ई-मेल : boards@pun.unipune.ac.in

संकेतस्थळ : www.unipune.ac.in

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

Savitribai Phule Pune University
(Formerly University of Pune)

Academic Section

Ganeshkhind, Pune - 411 007

Phone : 020-25601257/58/59

E-mail : boards@pun.unipune.ac.in

Website : www.unipune.ac.in

संदर्भ क्र : CBS/348

दिनांक : 24/6/2020

परिपत्रक क्र. १६९/२०२०

विषय : विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखेतर्गत विज्ञान विषयाच्या प्रात्यक्षिक परीक्षा घेण्याबाबतच्या नियमांमधील सुधारणेबाबत..

विद्यापीठ अधिकार मंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार सर्व संबंधितांस या परिपत्रकाद्वारे कळविण्यात येते की, विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखेतर्गत विज्ञान विषयाच्या प्रात्यक्षिक परीक्षा घेण्याबाबतच्या नियमांमधील सुधारणेस शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० पासून मान्यता देण्यात येत आहे.

(सोबत: Amendment List for UG & PG Science Practical Programmes)

मा. प्राचार्य, सर्व संबंधित विज्ञान महाविद्यालये यांना विनंती की, सदर परिपत्रकाचा आशय सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावा.

24/06/2020

सहायक कुलसचिव
(शैक्षणिक विभाग)

प्रत माहीतीसाठी व पुढील योग्य त्या कार्यवाहीसाठी:—

- १) मा. अधिष्ठाता, विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखा
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ
- ३) मा. प्राचार्य, संबंधित सर्व विज्ञान महाविद्यालये
- ४) मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक प्रवेश विभाग
- ५) मा. उपकुलसचिव, नियोजन व विकास विभाग
- ६) मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक पात्रता विभाग
- ७) मा. उपकुलसचिव, सभा व दफ्तर विभाग
- ८) मा. वरिष्ठ कायदा अधिकारी
- ९) मा. संचालक, आंतरराष्ट्रीय केंद्र
- १०) मा. उपकुलसचिव, जनसंपर्क अधिकारी
- ११) मा. अधिकारी, सिस्टीम अॅनालिस्ट डेटा प्रोसेसिंग युनिट
- १२) सहाय्यक कुलसचिव, परीक्षा समन्वय कक्ष
- १३) सहाय्यक कुलसचिव, परीक्षा—एस. अॅण्ड टी. विभाग
- १४) सहाय्यक कुलसचिव, गोपनीय कक्ष
- १५) सहाय्यक कुलसचिव, मा. प्र—कुलगुरू कार्यालय
- १६) कक्षाधिकारी (बहिःस्थ)
- १७) प्रमुख, विद्यापीठ उपकेंद्र : अहमदनगर, नाशिक.

संदर्भ : १. वि.प.क्र. ब ४६ पीए/४६/१९, दि. १ ऑक्टोबर, २०१९

२. मा. परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ सभा, ०५/प्रपवमूमं/०५/२०२०:२०.०२.२०२०

05/10/19
10

शैक्षणिक विभाग

गणेशखिंड, पुणे-४११ ००७

दूरध्वनी क्र. : ०२०-२५६०१२५७/५८/५९

ई-मेल : boards@pun.unipune.ac.in

संकेतस्थळ : www.unipune.ac.in

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

Savitribai Phule Pune University
(Formerly University of Pune)

Academic Section

Ganeshkhind, Pune - 411 007

Phone : 020-25601257/58/59

E-mail : boards@pun.unipune.ac.in

Website : www.unipune.ac.in

संदर्भ क्र : CBS/345

दिनांक : 24/6/2020

परिपत्रक क्र. १७०/२०२०

विषय: विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखेअंतर्गत बी.एस्सी. (B.Sc.) व एम.एस्सी. (M.Sc.) या पदवी आणि पदव्युत्तर पदवीच्या सुधारित द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रमास शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून मान्यता देणेबाबत...

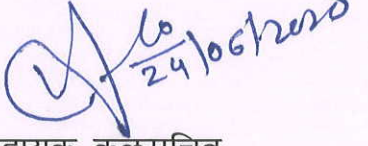
विद्यापीठ अधिकार मंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार सर्व संबंधितांस या परिपत्रकाद्वारे कळविण्यात येते की, विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखेअंतर्गत खालील बी.एस्सी. (B.Sc.) व एम.एस्सी. (M.Sc.) या पदवी आणि पदव्युत्तर पदवीच्या सुधारित द्वितीय वर्षाच्या अभ्यासक्रमास शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून मान्यता देण्यात येत आहे.

1. S.Y.B.Sc. (Geology)
2. F.Y.B.Sc. (Geology (Revised))
3. S.Y.B.Sc. (Computer Science)
4. S.Y.B.Sc. (Biotechnology)
5. F.Y.B.Sc. (Biotechnology) (Revised)
6. S.Y.B.Sc. (Vocational Biotechnology)
7. S.Y.B.Sc. (Geography)
8. S.Y.B.A. (Geography)
9. F.Y.B.Sc. Geography (Revised)
10. F.Y., S.Y., T.Y. (Travel and Tourism Management)
11. S.Y.B.Sc. (Electronics)
12. S.Y.B.Sc. (Computer) Electronic Science
13. S.Y.B.Voc. (Computer Hardware and Maintenance)
14. P.G. Diploma in Computer Aided Design {for DIC}
15. S.Y.B.Sc. (Mathematics)
16. S.Y.B.A. (Mathematics)
17. S.Y.B.Sc. (Mathematics) (Computer Science)
18. S.Y.B.Sc. (Zoology)
19. S.Y.B.Sc. (Physics)
20. S.Y.B.Sc. (Microbiology)
21. S.Y.B.Sc. (Wine Technology)

22. S.Y.B.Sc. (Industrial Microbiology)
23. S.Y.B.Sc. (Botany)
24. F.Y.B.Sc. (Botany) (Revised)
25. **S.Y.B.Sc** (Chemistry)
26. S.Y.B.Sc. (Statistics)
27. S.Y.B.A. (Statistics)
28. S.Y.B.Sc. (Nanoscience and Nanotechnology)
29. S.Y. B.C.A.
30. S.Y.B.Sc. (Fashion Design)
31. S.Y. & T.Y. B.Sc. (Hospitality Studies)
32. F.Y. & S.Y.B.Sc. (Blended)
33. S.Y.B.Sc. (Home Science)
34. S.Y.B.A. Arts Restructuring
35. S.Y.B.Sc. Science Restructuring
36. M.Sc. (part-II) Botany
37. M.Sc. (part-II) Statistics
38. M.Sc. (part-II) Atmospheric & Space Sciences (Department)
39. M.Sc. (part-II) Biodiversity
40. M.Sc. (part-I) Biodiversity (Revised)
41. M.Sc. (part-II) (Computer Application)
42. M.Sc. (part-I) Botany (Revised)
43. M.Sc. (part-II) Chemistry
44. M.Sc. (part-II) Wine Technology
45. M.Sc. (part-I) Wine Technology (Revised)
46. M.Sc. (part-II) Microbiology (college)
47. M.Sc. (part-II) Microbiology (dept.)
48. M.Sc. (part-II) Physics (college)
49. M.Sc. Physics (Dept.)
50. M.Sc. (part-I) Physics (Revised)
51. M.Sc. (part-II) Zoology
52. M.Sc. (part-II) Mathematics
53. M.Sc. (part-I) Mathematics (Revised)
54. M.Sc. (Part-II) Biotechnology
55. Remodelled_DBT_GOI_Curriculum of M.Sc.(Biotechnology) (Part-II) (For Dept. of Biotechnology)
56. M.Sc. (part-II) (Petroleum Technology)
57. M.Sc. (part-II) Geology Dept. syllabus
58. M.Sc. (part-II) Computer Science
59. M.A./M.Sc. (Part-II) Geography
60. M.Sc. (part-II) Electronics
61. Research Methodology (Ph.D course work for all faculties)

सदरचा अभ्यासक्रम सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या www.unipune.ac.in या संकेत स्थळावर Syllabi या शीर्षकाखाली उपलब्ध आहे.

मा. प्राचार्य, सर्व संलग्नित विज्ञान महाविद्यालये व मा. विभागप्रमुख, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ यांना विनंती की, सदर परिपत्रकाचा आशय सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावा.

सहायक कुलसचिव
(शैक्षणिक विभाग)

प्रत माहितीसाठी व पुढील योग्य त्या कार्यवाहीसाठी:—

- १) मा. अधिष्ठाता, विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखा
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ
- ३) मा. प्राचार्य, संबंधित सर्व विज्ञान महाविद्यालये
- ४) मा. विभाग प्रमुख, सर्व विज्ञान विभाग
- ५) मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक प्रवेश विभाग
- ६) मा. उपकुलसचिव, नियोजन व विकास विभाग
- ७) मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक पात्रता विभाग
- ८) मा. उपकुलसचिव, सभा व दफ्तर विभाग
- ९) मा. वरिष्ठ कायदा अधिकारी
- १०) मा. संचालक, आंतरराष्ट्रीय केंद्र
- ११) मा. उपकुलसचिव, जनसंपर्क अधिकारी
- १२) मा. अधिकारी, सिस्टीम अॅनालिस्ट डेटा प्रोसेसिंग युनिट
- १३) सहाय्यक कुलसचिव, परीक्षा समन्वय कक्ष
- १४) सहाय्यक कुलसचिव, परीक्षा—एस. अॅण्ड टी. विभाग
- १५) सहाय्यक कुलसचिव, गोपनीय कक्ष
- १६) सहाय्यक कुलसचिव, मा. प्र—कुलगुरू कार्यालय
- १७) कक्षाधिकारी (बहिःस्थ)
- १८) प्रमुख, विद्यापीठ उपकेंद्र : अहमदनगर, नाशिक.

संदर्भ : १. वि.प.क्र. ब ३ पीए/३/२०, दि. २३ मे, २०२०

२. वि.प.क्र. बे ४ पीए/४/२०, दि. २३ मे, २०२०

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

दूरध्वनी क्रमांक :

०२०-२५६९१२३३

२५६०१२५८

२५६०१२५९

शैक्षणिक विभाग

गणेशखिंड, पुणे-४११ ००७

वेबसाइट : www.unipune.ac.in

ई-मेल : boards@pun.unipune.ac.in

संदर्भ क्र. : सीबीएच / ३७४

दिनांक : ११/०६/२०२०

सुधारित परिपत्रक क्र. १८६/२०२०

विषय:- मानवविज्ञान विद्याशाखेअंतर्गत द्वितीय वर्ष कला
(Semester & Choice Based Credit System) खालील
विषयांच्या सुधारित अभ्यासक्रमांस शैक्षणिक वर्ष
२०२०-२०२१ पासून मान्यता देणेबाबत.

विद्यापीठ अधिकार मंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार कळविण्यात येते की,
मानवविज्ञान विद्याशाखेअंतर्गत द्वितीय वर्ष कला (Semester & Choice Based Credit System)
खालील विषयांच्या सुधारित अभ्यासक्रमांस शैक्षणिक वर्ष २०२०-२०२१ पासून मान्यता
देण्यात येत आहे.

विषय : मराठी, इंग्रजी, हिंदी, जर्मन, रशियन, संस्कृत व प्राकृत, ऊर्दू, अरेबिक, पर्शियन,
पाली, अर्थशास्त्र, इतिहास, मानसशास्त्र, राज्यशास्त्र आणि लोकप्रशासन,
मानवशास्त्र, तत्वज्ञान, समाजशास्त्र, संरक्षण व सामरिक शास्त्र, होम
इकोनॉमिक्स, Ancient Indian History & Culture, संख्याशास्त्र, भूगोल, गणित.

बी.एस्सी. विषय : संस्कृत, मराठी, इंग्रजी, मानसशास्त्र, संरक्षण आणि सामरिकशास्त्र.

सदर अभ्यासक्रम सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या www.unipune.ac.in या
संकेतस्थळावर Syllabi या शीर्षकाखाली उपलब्ध करण्यात आला आहे, याची सर्व
संबंधितांनी नोंद घ्यावी.

मा. प्राचार्य, सर्व संलग्न महाविद्यालये यांना विनंती की, सदर परिपत्रकाचा आशय
सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून दयावा.

सहायक कुलसचिव
(शैक्षणिक विभाग)

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

दूरध्वनी क्रमांक :

०२०-२५६२११५६
२५६०११५७
२५६०११६०

शैक्षणिक विभाग

गणेशखिंड, पुणे-४११ ००७

वेबसाइट : www.unipune.ac.in

ई-मेल : boards@pun.unipune.ac.in

संदर्भ क्र. : सीबीएच/ ७१३

दिनांक : १०/१२/२०२०

परिपत्रक क्र. ३४४/२०२०

विषय:- **Democracy, Election and Governance (2 Credits) U.G. Syllabus and Introduction to Constitution (2 Credits) P.G. Syllabus (Compulsory Add-on Audit Course for All Faculty)** या कोर्सच्या मार्गदर्शक तत्वांना मान्यता देणेबाबत.

विद्यापीठ अधिकार मंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार कळविण्यात येते की, Democracy, Election and Governance (2 Credits) U.G. Syllabus and Introduction to Constitution (2 Credits) P.G. Syllabus (Compulsory Add-on Audit Course for All Faculty) या कोर्सच्या मार्गदर्शक तत्वांना मान्यता देण्यात येत आहे.

१. Introduction to Constitution हा दोन क्रेडिटचा कोर्स सर्व विद्याशाखेच्या Post Graduate कोर्सला शैक्षणिक वर्ष २०२०-२०२१ पासून तिसऱ्या सत्रात सुरू करण्यात यावा.
२. या कोर्ससाठीचे नियमन विद्यापीठातील विधी विभागाद्वारे करण्यात यावे.
३. सदरील कोर्सचे ऑनलाईन आशय तयार करण्याची जबाबदारी विधी विभागाने घेवून Online/Offline आशय वर विकसित करण्यात यावा.
४. सदरील कोर्स हा २ क्रेडिटचा असून २५ मार्कस Internal व २५ मार्कस External साठी असतील व त्याचे रूपांतर मार्कस नुसार ग्रेड मध्ये करण्यात यावे.
५. Democracy, Election & Governance हा दोन क्रेडिटचा कोर्स सर्व विद्याशाखेच्या पदवी परीक्षेस प्रथम वर्षाच्या दुसऱ्या सत्रात शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून सुरू करण्यात यावा.

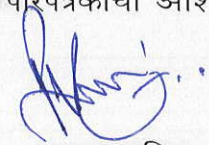
६. या कोर्ससाठीचे नियमन प्रत्येक महाविद्यालयातील समाजशास्त्र किंवा राज्यशास्त्र विषयाचे प्राध्यापक यांच्या अध्यक्षतेखाली सदरील कोर्सचे नियमन करण्यात यावे.

७. सदरील कोर्समध्ये वेळोवेळी बदल Online/Offline आशय विकसित करणे याची जबाबदारी समाजशास्त्र अभ्यासमंडळाचे प्रमुख डॉ. श्रुती तांबे व राज्यशास्त्र अभ्यासमंडळाचे प्रमुख डॉ. बाळ कांबळे यांनी पहावे.

८. Democracy Election & Governance हा दोन क्रेडिटचा कोर्स असून २५ मार्कस् हे Internal Assessment व २५ मार्कस् External Assessment साठी असतील व त्याचे रूपांतर मार्कस् नुसार ग्रेड मध्ये करण्यात यावे.

९. Democracy Election & Governance हा कोर्स सुरू करताना ज्या महाविद्यालयात समाजशास्त्र व राज्यशास्त्र विषय नाहीत, त्या महाविद्यालयात इतर विषयाच्या प्राध्यापकांना प्रशिक्षण देवून त्यांना जबाबदारी देण्यात यावी.

मा. प्राचार्य, सर्व संलग्न महाविद्यालये यांना विनंती की, सदर परिपत्रकाचा आशय सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून दयावा.

उपकुलसचिव
(शैक्षणिक विभाग)

प्रत माहितीसाठी व पुढील योग्य त्या कार्यवाहीसाठी:—

१. मा. अधिष्ठाता, मानवविज्ञान विद्याशाखा
२. मा. प्राचार्य, सर्व संलग्न कला महाविद्यालये
३. मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
४. मा. संचालक, स्पर्धा परीक्षा केंद्र
५. मा. संचालक, (आंतरराष्ट्रीय केंद्र)
६. मा. प्रमुख, विद्यापीठ उपकेंद्र :अहमदनगर, नाशिक.
७. मा. उपकुलसचिव, परीक्षा (१,२)
८. सिस्टीम अॅनालिस्ट डेटा प्रोग्रेसिंग युनिट
९. मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक प्रवेश विभाग
१०. मा. उपकुलसचिव, नियोजन व विकास विभाग
११. मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक पात्रता विभाग
१२. मा. उपकुलसचिव (सभा व दफ्तर विभाग)
१३. मा. उपकुलसचिव (परीक्षा—एस.अॅण्ड टी.विभाग)
१४. मा. उपकुलसचिव, (कायदा व तक्रार निवारण विभाग)
१५. मा. उपकुलसचिव, जनसंपर्क अधिकारी
१६. मा. सहायक कुलसचिव (परीक्षा समन्वय विभाग)
१७. मा. सहायक कुलसचिव (गोपनीय कक्ष)
१८. मा. सहायक कुलसचिव (संलग्नता कक्ष)
१९. मा. सहायक कुलसचिव (मा. प्र—कुलगुरू कार्यालय)
२०. मा. कक्षाधिकारी (बहिःस्थ विभाग)

विद्यापरिषद ठराव क्र. — ब ५१ पीए/५१/२०२० दि. ०३.११.२०२०

